

DUMITRU CRUDU

CARTIER POPULAR

DUMITRU CRUDU (8 noiembrie, 1967, Flutura, Ungheni), scriitor român. După absolvirea școlii medii din satul natal, intră la Facultatea de Jurnalistică a Universității de Stat din Chișinău (1985-1987), apoi studiază limba georgiană la Facultatea de Litere a Universității din Tbilisi (1987-1991), pe care o abandonează în plin război civil. Licențiat al Facultății de Filologie a Universității „Transilvania” din Brașov, unde i-a avut ca profesori pe scriitorii Al. Cistelecan, Gheorghe Crăciun, Alexandru Mușina, Virgil Podoabă, frecventând totodată cenaclul „Interval” condus de poetul Andrei Bodiș.

Debut simultan cu două volume de versuri: *Falsul Dimitrie*, Arhipelag, 1994, și *E închis, vă rugăm nu insistați*, Pontica, 1994, urmate de *Șase cânturi pentru cei care vor să închirieze apartamente*, Paralela 45, 1996 (premiul pentru experiment al ASPRO), *Pooooooooate*, Vinea, 2004, și *Eșarfe în cer*, Cartier, 2012. În 1999 semnează, alături de Marius Ianuș, *Manifestul Fracturismului*. Fiind student la Brașov, în 1994 scrie prima versiune a romanului *Un american la Chișinău*, pierdut doi ani mai târziu, și pe care îl va reface ulterior, publicându-l la Casa de Pariuri Literare, în 2013. Între timp, mai publicase un alt roman, *Măcel în Georgia*, Polirom, 2008, precum și volumul de proză scurtă *Oameni din Chișinău*, Tracus Arte, 2011. Totodată se afirmă și ca dramaturg (*Crima sângeroasă din stațiunea Violeta*, Arc, 2001; *Salvați Bostonul*, Cartier, 2001; *Oameni ai nimănui*, Cartier, 2007), câștigând în 2004 premiul UNITER pentru cea mai bună piesă românească a anului cu *Alegerea lui Alexandru Sutz*, Unitext, 2004. Piesele sale au fost montate în Republica Moldova, România, Italia, Germania, Haiti, Camerun, Franța, Suedia și Bulgaria.

„Dumitru Crudu este un poet prolific, proteic (...) obsedat de o perpetuă fugă și regăsire de sine”.

Gheorghe CRĂCIUN

CARTIER POPULAR

DUMITRU CRUDU

Falsul Dimitrie

Antologie de versuri

CARTIER

CARTIER

Editura Cartier, SRL, str. București, nr. 68, Chișinău, MD2012.

Tel./fax: 022 24 05 87, tel.: 022 24 01 95. E-mail: cartier@cartier.md
Editura Codex 2000, SRL, Strada Toamnei, nr.24, sectorul 2, București.

Tel/fax: 021 210 80 51. E-mail: romania@cartier.md
www.cartier.md

*Cărțile CARTIER pot fi procurate în toate librăriile bune
din România și Republica Moldova.*

Cartier eBooks pot fi procurate pe iBookstore și pe www.cartier.md

LIBRĂRIILE CARTIER

Librăria din Centru, bd. Ștefan cel Mare, nr. 126, Chișinău. Tel./fax: 022 21 42 03.

E-mail: librariadincentru@cartier.md

Librăria din Hol, str. București, nr. 68, Chișinău. Tel.: 022 24 10 00.

E-mail: librariadinhol@cartier.md

Comenzi CARTEA PRIN POȘTĂ

CODEX 2000, Str. Toamnei, nr. 24, sectorul 2, 020712 București, România

Tel./fax: (021) 210.80.51

E-mail: romania@cartier.md

www.cartier.md

Taxele poștale sunt suportate de editură. Plata se face prin ramburs, la primirea coletului.

Colecția Cartier popular este coordonată de Gheorghe Erizanu

Editor: Gheorghe Erizanu

Lector: Em. Galaicu-Păun

Coperta: Vitalie Coroban

Design/tehnoredactare: Iulia Vozian

Prepress: Editura Cartier

Tipărită la Bons Offices

Dumitru Crudu

FALSUL DIMITRIE

Ediția I, mai 2014

© 2014, Editura Cartier pentru prezenta ediție.

Această ediție a apărut într-un tiraj de 600 de exemplare. Toate drepturile rezervate.

Cărțile Cartier sunt disponibile în limita stocului și a bunului de difuzare.

Editat cu sprijinul Ministerului Culturii.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Crudu, Dumitru.

Falsul Dumitru / Dumitru Crudu; cop.: Vitalie Coroban. – Chișinău:

Cartier, 2014 (Tipogr. „Bons Offices”). – 208 p. – (Colecția „Cartier popular”).

ISBN 978-9975-79-870-9.

821.135.1(478)

Dedic această carte memoriei lui Alexandru Mușina,
fără de care m-aș fi lăsat de mult de poezie.

„Sevsk, Novgorod-Sevesk, la fel ca și Râlsk, Putivol,
Kroma s-au supus Falsului Dimitrie.”

(Nicolai Karamzin)

„odată reprezentația terminată,
își schimbă costumul și dispare.”

(Constantin Kavafis)

Motanul Petrache

Simt liniile cum alunecă încet
Pe sticla geamului înghețată, până departe.
Desigur, sunt liniile vieții unui poet,
Dar conturându-se apare motanul Petrache.

Pe stradă observ
Cum oamenii se îndepărtează de copaci
Până se fac nervi,
Dar tu încă taci?!

Hai spune, motane Petrache, ceva
Ce ți-a rămas de la bunica Anica
Nu te lua în unghii
Moartea-i un fleac, ca și capica.

Iar dacă n-o ai
Și pentru ea începi să te rogi
Spune-mi în schimb ce-o să-mi dai,
Ce-o să-mi torci?...

Copiii nu se mai bat cu zăpadă
Ci se privesc unii pe alții pieziș
Ca îngerii și dracii luați la sfadă
Tiptil dintr-un ascunziș.

→

În amurg o femeie așteaptă s-o vadă
Un bărbat nu mai știu de unde venind
La târg cu nu știu ce treabă
Ca din rai alene un sfânt.

În casă aici e frig
Umbrele se ascund prin colțuri
Gata în orice moment de o să strig
Să sară cu colții.

Și aș voi afară să ies
Femeii să-i spun să nu mai aștepte,
Printre oameni, copii, copaci să țeș
De sufletul iernii aceste.

Hai, spune, motane Petrache, ceva!...
Cum să-mi sorb ceaiul liniștit și aparte
Când „toate acestea se întâmplă în tine
Și tu te întâmpli în toate”...

Simt liniile cum alunecă încet
Pe sticla geamului înghețată, până departe.
Desigur sunt liniile vieții unui poet,
Dar conturându-se dispăre motanul
Petrache...

(*Tinerimea Moldovei*, 1988)

***

Eu mi-am dus caprele într-un zăvoi
când te-am văzut și pe tine
Eu îmi suflecăm blugii mergeam
prin ploaie când apăruseși și tu
Mânându-ți turma de oi albe
printre copacii uzi hei m-ai strigat
Și te-ai apropiat de mine nu ți-a
mai rămas vreo țigară ți-am aprins-o
Și gura ta se umplu de fum continua
să plouă și fusta
Ta mini și bluza ta albă se făcuseră
leoarcă te-ai dezbrăcat de
Ele mi le-ai aruncat în brațe ai rămas
în ștrampii ăia roșii mulați
Și în pantofii cu tocuri dați cu
lac deja eram și eu ud tu ți-ai
Scos ștrampii și sutienul mai dă-mi
o țigară mi-ai spus ți-am
Aprins-o erai goală goală și fumai în
ploaia care cădea în câmpie
Hei eu mă duc mi-ai strigat tu și ți-ai
scos oile și le-ai
Mânat în câmpie ploaia continua
să cadă eee-i te-am strigat eu
Dar ce să fac cu hainele tale aruncă-le
mi-ai răspuns tu
În timp ce
Mergeai cu oile înainte albe printre copacii uzi

(Noi, 1992)

Poeziile lui John Berryman

Într-o fustă scurtă Maria
Cu picioarele lungi
Cu ițele care i se clatină
Ca niște trestii în mlaștină

Pășește pășește merge Maria
Oile dorm dorm vacile și țânțarii
Acum nu mai are nicio grijă
Are chiar și reverii

Stă în grădină pe o bancă
Citește niște pictopoezii
Ce simplu e totul
Eu o strig și ea vine alături

E întuneric oile caprele dorm
Maria le-a dat somnifere
Eu stau și mai răsfoiesc
O vreme pe John Berryman

Așa-i că-s simpatice
Poemele lui îmi zice Maria
Eu cad de acord
Și ea mă sărută

(*Noi*, 1992)

Sonet

În timp ce oile pășteau
Maria îmi făcea cu ochiul
Plictisită la culme pe culmea de landșaft
Lângă cascada care se rostogolea monoton

Și noi ne sorbeam cafeaua
În mijlocul turmelor de oi și de capre
Era destul de dulce
Foarte fierbinte

Maria sorbea câte o înghițitură
Concentrată privea
La gâze fluturi și musculițe
Noi discutam probleme înalte

Întinși în fotolii de pluș,
Printre oi, printre capre,
Adormeam cafeaua deja ni se răcise
Când ne trezeam continuam discuția

(*Noi*, 1992)

***

urmele tale nu duc la tine
prin cioburi de sticlă printre frunze
prin praful care acoperă ziua
urmele tale nu duc la tine
eu mă iau pe urmele tale
tu te iei pe urmele tale
și chiar lupii le adulmecă
dar nimeni nu ajunge la tine
urmele tale nu duc la tine
urmele tale duc
în altă parte
Iisuse

(Sfatul țării, 1992)

Falsul Dimitrie (1994)

***

să fii singur ca un
cuțit ce intră în pâine
și apoi în salam
ca bucățelele alea subțiri
de salam rotunde
care se rostogolesc pe masă

să fii singur ca o sticlă
de chefir goală
ca un dop de
șampanie
ce sare în aer

să fii singur singur
și să scrii poemul ăsta

ieri

pompele funebre astăzi sunt închise
e duminică și-au luat zi liberă
iar eu voiam să intru să mă
interesez de anumite lucruri

să întreb dacă sicriile sunt de mărimi
diferite să întreb ce greutate au
și peste cât timp vor putezi
și desigur cât costă

voiam să știu lucrurile astea
pentru a-mi îmbogăți cultura generală
și voiam să mai stau la o parolă
cu vânzătoarea aia nouă și tânără

dar pompele funebre astăzi sunt închise
eu îmi fumez singur țigara în fața ușii
și îmi amintesc cum ieri
vânzătoarea aia nouă și tânără se plictisea
de moarte la geam

surorile

lupta se încinse și el îl trânti
pe demetrios la pământ ale cărui
surori erau foc de frumoase
gemene amândouă acum se întorceau
înspre casă trudite și zâmbitoare mai
zăbovind pe sub streșini sorbind
din cafea cea mai mare e brună și știe
franceza e profesoară pe insulă iar
cea mai mică e puberă toată și-i
încă sfioasă
dar lancea se împlântase și cădea
la pământ demetrios ale cărui
surori și în special cea mijlocie
acum spală rufele aplecată spre
apă și apoi și ea se înturna
înapoi către casă prin porfiră și venea
și mergea
pe străzi tot mai scurte
și mai scurte
dar lancea se împlântase
casa era tot mai aproape
surorile s-au întâlnit

dimitrie

eu sunt șobolanul și eu sunt viermele
eu sunt fluturele care zboară prin aer
noi cu toții suntem cei care mergem
pe pământ și ne târâm în coate vocile
noastre nu se aud sunt slabe slabe
dar uneori noi ne vedem eu sunt șobolanul
care își scoate capul dintr-o gaură veche știu
că sunt urât și din cauza asta sufăr enorm
iar eu sunt viermele
care mișună prin bălegar
și eu am complexe dar vine seara și ea mă ia
în palme și se joacă cu mine noi cu toții suntem
singuratici singuratici și suferim enorm
din cauza asta iar eu sunt fluturele care
zboară pe sus și eu sunt singur singur și mă
însăimânt uneori când mă uit în oglindă
dar vine seara și vine vara și noi
ieșim pe câmpie și ascultăm cântecele
voastre și nouă ne plac enorm
eu sunt șobolanul și eu sunt viermele
și eu sunt fluturele care zboară prin aer
și nouă ne plac la nebunie
cântecele voastre absurde

dimitrie

îmi duc singurătatea în geamantane
acasă
trecutul genunchilor mei
anul 1967

atâtea unghii mi-am tăiat
un drum pe care nu am mers niciodată